

Faglig råd for elektrofag

Utviklingsredegjørelse 2015 – del 2

Gjennomgangen av tilbudsstrukturen er hovedtemaet for utviklingsredegjørelsen 2015. Utdanningsdirektoratet har bedt de faglige rådene om å levere denne redegjørelsen i to deler. De faglige rådene leverte delrapport 1 i oktober 2015. De fleste rådene har vurdert samtlige lærefag/yrkeskompetanefag og besvart spørsmålene direktoratet førte opp i bestillingen av del 1. Vi oversender herved foreløpige tilbakemelding på delrapport 1. Ytterligere tilbakemeldinger vil evt bli gitt innen rådets møte 9. desember. Dette dokumentet inneholder også bestilling av delrapport 2 til Faglig råd for elektrofag.

Direktoratet registrerer at rådet har levert en redegjørelse som drøfter overordnede problemstillinger og peker på hvordan disse vil kunne få konsekvenser for opplæringen i elektrofagene. Redegjørelsen beskriver videre utfordringer knyttet til de ulike lærefagene. Beskrivelsene vil være et godt grunnlag for videre diskusjoner om tilbudsstrukturen både i faglig råd og i yrkesfaglig utvalg.

Avklaring av overordnede spørsmål

Faglig råd elektro sitt svar på utviklingsredegjørelsen 2015-16 del 1 inneholder er notat hvor det etterlyses avklaring på tre problemstillinger: Eksamen i felles programfag på Vg1, gjennomgående dokumentasjon og problemstillinger knyttet til EQF og NKR. Direktoratet har følgende kommentarer:

Eksamen i felles programfag på vg1.

Rådet har i brev datert 10.02.2015 foreslått gjeninnføring av sentralgitt skriftlig eksamen i programfag på vg1 elektro. Saken ligger nå i KD, og er ikke besvart. Direktoratet mener spørsmålet har liten betydning for arbeidet med gjennomgang av tilbudsstrukturen.

Gjennomgående dokumentasjon

Faglig råd for elektrofag foreslo i brev datert 07.02.2014 å forskriftsfeste gjennomgående dokumentasjon. Det faglige rådet har i møter med Kunnskapsdepartementet fått tilbakemelding om at gjennomgående dokumentasjon *ikke* vil bli forskriftsfestet. Spørsmålet om gjennomgående dokumentasjon er derved avklart, selv om departementet har signalisert mulighet for en frivillig ordning. Arbeidet med gjennomgang av tilbudsstrukturen bør skje ut fra dette.

Problemstillingen knyttet til EQF og NKR

Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket ble fastsatt av departementet 15. desember 2011, og henvisningen NKR til EQF ble godkjent 6. juni 2014. Direktoratet mener derfor at også dette spørsmålet er avklart.

Hva skal delrapport 2 inneholde?

Den andre delrapporten skal leveres innen 15. april 2016. I denne rapporten skal dere vurdere konsekvensene av analysene dere presenterte i del 1 og foreslå endringer i tilbudsstrukturen. I det følgende vil vi presentere våre refleksjoner og oppfølgingsspørsmål til vurderingene dere har gjort i del 1, og vi ber dere ta hensyn til disse i det videre arbeidet.

Vi er i gang med å oppsummere del 1 av utviklingsredegjørelsene for alle råd, og i den forbindelse vil det komme flere oppfølgingsspørsmål eller kommentarer.

Dere vil få tilgang til rapporter fra de yrkesfaglige utvalgene 1.mars 2016, og vi ber dere om å vurdere funn og anbefalinger i disse rapportene som angår fagene i utdanningsprogrammet deres.

Vi ber dere også om å vurdere antall lærekontrakter i hvert fag opp mot antall sysselsatte i bransjen, og si noe om hvor stor potensialet er for å øke andelen fagarbeidere i bransjen.

Oppfølgingsspørsmål til Faglig råd for elektrofag

Elektriker, automatiker og energifag

Direktoratet konstaterer at det i de fleste lovbeskyttede fagene (elektriker, automatiker og energifag) er et godt inntak av lærlinger, og lite som tyder på at fagene ikke er verdsatt i arbeidslivet. Direktoratet savner likevel en vurdering av hvilken merverdi f.eks. fordypningsmuligheter i elektrikerfaget kan gi. Utenlandske firmaer tar i større omfang oppdrag i Norge, spesialfirmaer tar deloppdrag innen elektro og energi og moduler leveres fra fabrikk komplett med elektroinstallasjoner. Direktoratet får opplyst at det er en utvikling fra generalister til spesialister. Vi ønsker at rådet vurderer hvilke konsekvenser dette kan få for elektrofagutdanningen, og hvilke løsninger som kan være aktuelle.

Dataelektroniker, IKT

Direktoratet deler rådets refleksjoner rundt data-, elektronikk- og IKT-utdanning, og registrerer ønsket om å sette ned en arbeidsgruppe. Rådet må også ha en kommunikasjon med faglig råd for service og samferdsel i saken. Direktoratet mener arbeidsgruppa bør arbeide raskt, slik at rådet allerede i del 2 av redegjørelsen kan fremme forslag som bidrar til at utdanningene blir høyere verdsatt på disse områdene.

Telekommunikasjonsmontør, elektroreparatør

Inntaket av lærlinger i disse fagene er lavt sammenlignet med antall yrkesutøvere i bransjen. Samtidig øker antall sysselsatte. Direktoratet ønsker også her en drøfting i del 2 av om endringer i tilbudsstrukturen eller andre grep kan bidra til å gjøre fagutdanningen verdsatt.

Fag som ikke er omtalt i redegjørelsen

Følgende fag er av ulike grunner ikke omtalt i redegjørelsen: Viklerfaget, togelektrikerfaget, tavlemontørfaget, romteknologi og faget fjernstyrte undervannsoperasjoner. Direktoratet ber om at også disse fagene vurderes mht verdsetting og plassering i tilbudsstrukturen.

Flere elektrofag har tre års skoleopplæring, med påfølgende verdiskaping som lærling i bedrift. Direktoratet er kjent med at denne modellen skaper utfordringer. Vi ønsker derfor at rådet vurderer om hovedmodellen med to år i skole og to års tilskuddsberettiget læretid kan være mer egnet.

Husk dokumentasjon!

Dere må begrunne og dokumentere alle endringsforslag dere fremmer i utviklingsredegjørelsen. Myndighetene og arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene har tidligere blitt enige om hvilke dokumentasjons- og utredningskrav som skal stilles til dem som ønsker å sende inn endringsforslag. Alle endringsforslag skal så langt det er mulig inneholde:

- problembeskrivelse som omfatter
 - hva problemstillingen består i
 - antall mennesker som er berørt av problemet/problemene
 - refleksjoner rundt årsaker (struktur/prosess)
 - grunnen til at dere ønsker å ta saken videre til myndighetene
- vurdering av alternative løsninger
- analyse og vurdering av antatte vesentlige konsekvenser av endringen dere foreslår
- økonomiske og administrative konsekvenser for statlig og fylkeskommunal forvaltning samt for private (næringsvirksomhet og enkeltpersoner)

En beskrivelse av kravene finner dere i retningslinjene for samarbeidet mellom SRY, de faglige rådene og Udir.

Med vennlig hilsen

Utdanningsdirektoratet